

Mening og Anskuelse. Jeg udtaler mig imod dette Forslag, fordi jeg ikke kan billige den Form, hvori dette er fremkommet, idet, som det forekommer mig, det gjør Undtagelser til Regler. Naar nu Forslagsstilleren har fastholdt § 1, hvori det hedder: „Egteskab skal herefter kunne indgaaes for Dyrigheden, nemlig for Magistraten, hvor der er en saadan, og paa andre Steder for Byfogden, Herredsfogden eller Birkedommeren,“ da ligger deri en saa almindelig Bestemmelse, som jeg ikke kan billige. Det kan vel være, at Indgaaelsen af sige borgerlige Egteskaber vil faae en indskrænket Anvendelse, men, som Sagen stiller sig for mig, saa troer jeg dog, at om en saadan Bestemmelse blev til Lov, vilde et saadant borgerligt Egteskab blive indgaaet, om ikke af Mange, saa dog af Nogle, som nu slet ikke veed, hvad borgerlig Egteskab er, og, som en Følge deraf, heller ikke nu kan føle nogen Trang dertil (Hør!). (S e s p e r s e n : De komme alligevel?). Ja, mine Herrer, jeg maa bede bemærket, at det kun er min personlige Anskuelse; jeg udtaler. Det er efter min Anskuelse et Spørgsmaal af allerstørste Vigtighed, og uagtet jeg er imod Loven, hvilket jeg ogsaa tidligere har yttret ved Behandlingen af Lyendes Loven; saa har det dog glædet mig, at dette vigtige Spørgsmaal har faaet en saa grundig Behandling her i Thinget, for at det kan blive klart for Folket, hvad Betydning denne Sag har og ikke har. Jeg for mit Vedkommende sætter høi Pris paa disse klare Udtalelser, saavel af den høitagtede Kultusminister som af Rigsdagsmanden for Maribo Amts Ade District (Monrad) med Flere, og jeg troer, at de ville blive opfattede paa samme Maade uden for Thinget; thi denne Lovs Indbringelse har jo for endeel foraarsaget en Overraskelse, og jeg mener derfor, at det er godt, at Sagen bliver seet fra sine forskjellige Sider; og i denne Overraskelse ligger jo et Beviis paa, at det er utidigt, og at Trangen til en saadan Lov endnu ikke er tilstede, og jeg veed derfor ikke, hvorfor man nu skulde forcere Sagen, og gaae ind paa Bestemmelser, der efter min Mening vilde bidrage, om ikke hos mange, saa maastee dog hos endeel, til Indgaaelsen af letfindige Egteskaber, hvoraf let kunde følge endeel letfindige

Udskillelser. Egteskabet er unægtelig, paa Grund af sin Varighed en Forbindelse, hvor paa Folkets saavel timelige som evige Vel for en stor Deel berover. Det er i mine Dine en saa vigtig Pagt, at den ikke uden i yderste Undtagelsestilfælde bør indgaaes for hvilken som helst Retssperson. Jeg troer, at den kirkelige Handling giver Egteskabet for de Vedkommende et ganske andet høitideligt Præg, end naar det indgaaes for Retten. Ja, det er min personlige Mening, jeg udtaler kun et Udtryk af de Følelser, der i den Anledning ere de overveiende hos mig, og jeg kan ikke nægte, at jeg har saa stor Respekt for den kirkelige Vielse, at, naar Egteskabet indgaaes for Herrens hellige Alter, hvor Pagten besegles af en Guds Tjener ved Tilbedelse af Herrens Velsignelse, klæber derved en Respekt og Agtelse, som har en gavnlig Indflydelse paa Egteskabets Fremtid, og vil efter min Mening hos de Allerfleste blive betragtet for noget ganske Andet end hvilket som helst Retssforhold. Her kan jo svares mig, at Forslaget ikke gaaer ud paa at berøve eller forbyde Nogen enten Daab eller Confirmation eller kirkelig Vielse. (Hør!). Det er vel tildeels rigtigt, idet Enhver har sin frie Villie; men jeg troer dog, at det gaaer videre, end der fortiden bør gaaes, og videre end der er Trang til; thi den kirkelige Vielse er nu en nedarvet Skik, som har en dyb Rod i Folket, og som forekommer mig er gavnlig baade i sin Form og Virkning. Jeg kan derfor ingenlunde være enig i, eller dele den Anskuelse, som her i Salen blev udtalt af Rigsdagsmanden fra Frederiks (Ottesen); saafremt jeg opfattede det rigtigt, saa udtalte han, „at han ikke havde det Haab, at Staten kunde skabe enten religiøs Følelse eller ordentlig almindelig Christendom; der kunde kun skabes noget Hyleri.“ Jeg er nu af den Mening, at Staten ved sin Medvirkning, og den Medvirkning, den har igennem duelige Religionslærere, dog kan yde et meget væsentligt Bidrag til at skabe baade religiøs Følelse og Christendom. — Hvad nu angaaer, at det er udtalt, at Thinget skulde tage Hensyn til den Folkefølelse, der er udtalt igennem disse mange Adresser, da er jeg vel enig deri; men jeg troer ogsaa, at Thinget